

HÆRVEJEN - Kort 1A

0 1 2 2,5 Km.

Hærvejen - enkel og autentisk

Hærvejen blev skabt af nødvendighed for at komme fra sted til sted - for at handle, for at overleve, for at opleve. Hærvejen er ikke en vej, men et fløtværk af vejstrøg i retningen nord-syd. De vejfarende valgte den rute, hvor det var praktisk og nemt at komme frem. Hærvejen kaldes også Oksevejen på grund af middelalderens store eksport af kvæg til Europa. Hærvejen følger i store træk den jyske højderyg. Herfra strømmer de fleste vandløb mod enten øst eller vest, og de vejfarende valgte ruter, hvor det var nemt - eller slet ikke nødvendigt - at krydse vandløb. Hærvejen følger derfor landskabets linjer, som sjældent er den korteste vej fra sted til sted, men den mest farbare. Når man vandrer eller cykler langs Hærvejen, bærer man ofte selv sin opbakning. Det betyder, at man kan blive udfordret på, hvad der i virkeligheden er væsentligt at have med. Allerede i pakkeprocessen begynder man at lægge lidt af hverdagen fra sig. Hurtigt finder man ud af, hvor meget man kan undvære. Du finder også ud af, hvad der virkelig har værdi. Måske er et par tørre strømper mere værd end en dyr hårshampoo. Måske er en madpakke på det rigtige tidspunkt feriens største kulinariske oplevelse. Måske vil du blive udfordret undervejs. På din fysik. På dine værdier. På den måde du oplever verden.

The ancient Road – simple and authentic

The Ancient Road was carved through the landscape by the necessity of travel – by people seeking trade, opportunity and experiences. The Ancient Road is not a single thoroughfare but a braid of north-south bound trails. Wayfarers in ancient times would follow the easiest route, which is why these tracks became important driving roads. The Ancient Road mainly follows the Jutland Ridge where most river sand streams flow either east or west, allowing travellers to select routes where there were few, if any, rivers to cross. The Ancient Road follows the undulating landscape along routes that are rarely the shortest ways to get from place to place, but the easiest. When you walk or bike along the Ancient Road, you most often carry your own baggage. This means that you'll be challenged to decide what is most important to bring. While packing you'll already be considering what to bring and you'll soon discover just how many things you can easily do without. You'll also start to appreciate the real value of things. Perhaps you'll give a pair of dry socks far higher priority than an expensive shampoo. Perhaps a picnic – enjoyed at just the right moment – will become the greatest culinary treat of your holiday. So you'll probably be challenged along the route – not only

Der Ochsen-/Heerweg – einfach und authentisch

Der historische Landweg, der in Deutschland Ochsenweg und in Dänemark Heerwege heißt, entstand aus der Notwendigkeit, von Ort zu Ort zu gelangen – um Handel zutreiben, zu überleben und zu erleben. Dabei handelt es sich nicht um einen einzigen Weg, sondern um ein Geflecht aus Wegstrecken in Nord-Süd-Richtung. Die Reisenden wählten die Route, auf der sie am besten und einfachsten vorankamen. Der Name Ochsenweg stammt von den großen Viehtransporten nach Europa im Mittelalter. Der Ochsen-/Heerweg folgt im Großen und Ganzen dem jütlandschen Höhenzug, der eine Wasserscheide bildet, von der die meisten Wasserläufe nach Osten oder Westen abfließen. Die Reisenden wählten Routen, auf denen das Überqueren der Wasserläufe einfach oder gar nicht notwendig war. Daher folgt der Weg den Landschaftslinien, die zwar selten der kürzeste Weg von A nach B sind, dafür aber der am besten befahrbare. Wenn man auf dem Ochsen-/Heerweg wandert oder Rad fährt, muss man sein Gepäck meist selbst tragen. Aber es ist nicht einfach zu entscheiden, welche Dinge man unterwegs wirklich benötigt. Bereits beim Packen beginnt man, dem Alltag ein Stück zu entziehen, und findet schnell heraus, wie viel man entbehren kann. Sie merken auch, was wirklich wertvoll ist. Vielleicht ist ein Paar trockene Socken wertvoller als ein teures Haarshampoo. Vielleicht ist ein Lunchpaket zum richtigen Zeitpunkt das größte kulinarische Erlebnis des Urlaubs. Vielleicht werden Sie unterwegs herausgefordert – in physischer Hinsicht oder hinsichtlich Ihrer Wertvorstellungen oder darin, wie Sie die Welt sehen.

Mærk nærheden - og find freden

På Hærvejen kommer du tæt på historien. Du går i oksedrievens fodspor, der fører til steder, hvor konger og krigere blev dræbt. Du ser nogle af fortidens broer, bygningsværker og mindesmærker. Gamle grænser og fæstningsværker sætter nutiden i perspektiv. En tur gennem naturen ad historiske ruter med kulturelle stoppesteder giver masser af minder til gemmebogen. Det er nemt at medbringe et lille kamera og fastholde dejlige indtryk af spændende oplevelser undervejs - den skiftende natur, de uforgængelige gamle bygningskonstruktioner og samværet med andre mennesker. Når du vandrer eller cykler ad Hærvejen, oplever du med alle sanser. Du bliver en del af naturen og gæst i dyrenes rige. Dine sanser skærpes, og de små oplevelser bliver store; når du hører fuglens sang, når næsen fyldes af planternes duft, når du bemærker naturens farvenuancer og landskabets linjer. Mange steder kan du smage rent kildevand og bær fra skovbrynets buske. Følges du med andre ad de gamle spor, kan I komme helt tæt på hinanden og dele de umiddelbare indtryk undervejs. Naturens dybe, stille ro giver også plads til at dele livets drømme og oplevelser, og I kan tale om alt og ingenting.

Hærvejen - Find your moment...

Mindful moments – in touch with nature

The Ancient Road lets you experience history. You'll wander in the footsteps of steer drovers along trails that lead to places where once kings and warriors fought and died in battle. You'll experience ancient bridges, heritage attractions and monuments. And old national borders and fortifications put the present world into new perspective. What could be more memorable than a trip through the countryside along heritage routes? Bring your camera and record your impressions of the changing nature, ancient monuments and shared moments. Hiking or cycling along the Ancient Road invites you to experience nature with all your senses. You'll get close to wildlife, allowing birdsong and the fragrances and colours of nature to become intense memories. At many locations by the woodlands you can also drink fresh spring water or pick berries. If you are travelling down the Ancient Road in the company of others you'll also enjoy shared impressions along the way. The peace and quiet of nature offers the chance to share life's dreams and experiences – both big and small.

The Ancient Road – Find Your Moment

Nähe spüren – und Frieden finden

Auf dem Ochsen-/Heerweg kommen Sie der Geschichte ganz nahe. Sie wandeln auf den Spuren der Ochsentreiber, die zu Orten führen, an denen Könige und Krieger getötet wurden. Sie sehen prähistorische Brücken, Bauwerke und Denkmäler. Alte Grenzen und Festungsanlagen lassen Sie die Gegenwart aus neuer Perspektive betrachten. Eine Tour durch die Natur über historische Routen mit kulturellen Stationen bietet bleibende Erinnerungen. Bringen Sie eine kleine Kamera mit und halten Sie schöne Eindrücke von interessanten Erlebnissen unterwegs fest – die abwechslungsreiche Natur, die unvergänglichen alten Baukonstruktionen und das Beisammensein mit anderen Menschen. Eine Wanderung oder Radtour auf dem Ochsen-/Heerweg heißt mit allen Sinnen erleben. Sie werden Teil der Natur und Gast im Reich der Tiere. Ihr Sinne werden schärfer und die kleinen Erlebnisse größer, wenn Sie den Gesang der Vögel hören, den Duft der Pflanzen riechen, das Farbenspiel der Natur und die Linien der Landschaft bemerken. Vielerorts können Sie sauberes Quellwasser und Beeren von den Büschen am Waldrand genießen. Wenn Sie in Gesellschaft unterwegs sind, können Sie Ihre Eindrücke miteinander teilen und sich besser kennenlernen. Die tiefe Ruhe der Natur bietet auch Raum, um Lebensträume und -erlebnisse miteinander zu teilen und über alles und jenes zu sprechen.

Der Ochsenweg - Find your Moment

Hirtshals - Skallerup

Hirtshals - Skallerup

Hirtshals - fiskeribyen på Jyllands nordvestlige hjørne.

Med dybe rødder i fiskeriet og skumspøjt fra Skagerak byder Hirtshals på et hav af oplevelser. På toppen af Stenbjerg rejser Hirtshals Fyr sig 57 meter over havet som byens vartegn. Tag de 144 trin op og nyd udsigten over Skagerak og Vendsyssel. Som by er Hirtshals meget ung og først for alvor udviklet omkring havnen efter 1919. I dag er Hirtshals Havn en af Danmarks største fiskerihavne, og færger skaber forbindelse til nordligere naboer. Nordeuropas største akvarium åbner mulighed for et kig på det spændende liv under havets overflade. Klitterne omkring byen afslører et komplet tysk forsvarsanlæg fra Anden Verdenskrig med 54 udgravede bunkeranlæg, kanon- og maskingeværstillinger – forbundet af kilometervis af løbegrave og formidlet af Bunkermuseet.

Skallerup Indlandsklitter. Det storslåede klitlandskab med mange spændende planter gemmer samtidig en barsk historie om nedlagte landsbyer og forladte marker i forlængelse af 15-1700 årenes voldsomme sandflugter. Skallerup Klit Feriecenter blev oprindeligt bygget i 1946, hvor 150 træhuse blev opført til at tage imod 2.400 tyske flygtninge efter krigen.

Klitplantagerne holder på sandet. Sandflugten langs vestkysten har i århundreder hærgnet og fordrevet folk, men har samtidig skabt nye og spændende landskaber med bløde kurver, afblæste flader og klittoppe. Staten opkøbte og tilplantede i årene 1880-1930 størstedelen af de nuværende klitplantager i kampen mod sandflugten. Vindens susen i trætoppen af de forblæste bjergfyr og sitkagræner har i dag afløst sandets flugt, og i plantagernes læ udfolder sig en rig og spændende natur. Sandflugtsplantagerne kan du blandt andet opleve ved Tornby, Rubjerg, Blokhus, Langdal, Svinkløv og Kollerup.

Åslyngerne. Fra Liver Å bryder igennem den 10-15 meter høje stenalderkystskrænt, slynger åen sig gennem eng og rørsump. Sandaflejringer flytter udløbet til havet, så rester af tidligere udlob ligger som afsnørede åslynger i det store eng- og rørskovsområde. Her kan du forår og efterår være heldig at opleve "Sort sol" med tusindvis af stære, der overnatter i rørskovene.

Vandplasken - en meget artsrig natur. Den 3 hektar store, lavvandede sø er en del af en større landskabsfredning. Området har en flora, der hører til landets mest artsrige. Af hensyn til fredningen er der ikke offentlig adgang. I stedet kan det særlige landskab og områdets rige fugleliv opleves fra toppen af Lien eller fra de høje klitter ved havet.

De Blå Bjerge. Det navn gav digteren Jens August Schade Danmarks længste indlandskystskrænt, Lien, mellem Svinkløv og Tranum. Skrænten markerer den gamle stenalderkyst, der på sit højeste rejser sig op i 66 meters højde. Fra "Udsigten" har du panoramaudsigt over Jammerbugten, og i skræntens mange dybe kløfter som Fosdalen og Langdalen udfolder der sig en frodig natur.

Xyenbæk-ådal. Xyenbæk trækker dybe furer gennem den gamle stenalderhavbund og klitheden. Ådalens dybe slugter og store slænk skrænter skaber et særligt landskab. Overleveringen fortæller, at bækkens vand er godt for køernes brunst - heraf navnet "jyvsen" (brunstig). Derfor lod man tidligere køerne drikke af vandet - og lidt vand til konen kunne vel heller ikke skade.

Hirtshals – the fishing village in the north-western corner of Jutland. Hirtshals Fyr (Hirtshals Lighthouse) towers 57 metres above sea level as the landmark of the town. Climb the 144 steps to the top and enjoy the view over Skagerak and Vendsyssel. Hirtshals Havn (Hirtshals Harbour) is one of the largest fishing ports in Denmark and an important ferry town. You will also find the largest aquarium in Northern Europe here. Bunkermuseet (The Museum Bunker) conveys the history of a complete defence facility from the Second World War.

Skallerup Indlandsklitter (Skallerup Inland Dunes). The ferocious sand drifts between the 16th and 18th centuries caused many villages to be abandoned. Skallerup Klit Feriecenter (Skallerup Dune Holiday Resort) was built in 1946 to accommodate refugees.

The Dune Plantations keep the sand in its place. The sand drifts along the west coast have caused havoc and driven away inhabitants for centuries, but at the same time created dramatic new landscapes. In an effort to fight the sand drifts, the state created most of the present dune plantations between 1880 and 1930. You can experience these, at Tornby, Rubjerg, Blokhus, Tranum, Langdal, Svinkløv and Kollerup.

The River Twines. Liver Å ("Liver Stream") is a small stream that winds through meadows and reed swamps. Remnants of earlier outlets from the river remain as constricted river twines. During spring and autumn you may be lucky enough to experience the startling murmuration – which in Denmark is known as "Sort Sol" ("Black Sun").

Vandplasken lake – with a wealth of different species. Vandplasken is a shallow lake (literally translated as "Splashing water") of 3 hectares holding one of Denmark's most diverse floras. The exceptional landscape and diverse bird life can be experienced from the top of Lien or from the tall dunes.

De Blå Bjerge (The Blue Mountains). The longest inland coast slope in Denmark, Lien, is situated between Svinkløv and Tranum and is named "De Blå Bjerge". The slope marks the ancient Stone Age coast. From "Udsigten" (The View) you will find a panoramic view of Jammerbugten.

Xyenbæk-ådal (The Xyenbæk River Valley). Xyenbæk winds its way through the ancient Stone Age seabed and the dune heath. The deep ravines and large blackthorn thicket of the river valley creates a very unique scenery.

Hirtshals - Skallerup

Hirtshals – Die Fischereistadt in Jütlands nordwestlicher Ecke. Hirtshals Fyr (Hirtshals Leuchtturm) erhebt sich 57 Meter über dem Meer als Wahrzeichen der Stadt. Wenn Sie die 144 Stufen hinaufgehen, können Sie die Aussicht auf den Skagerak und Vendsyssel genießen. Der Hafen von Hirtshals ist einer von Dänemarks größten Fischereihäfen und eine wichtige Fährstadt. Hier liegt auch Nordeuropas größtes Aquarium. Das Bunkermuseum bietet lebendige Geschichte mit einer vollständigen Verteidigungsanlage aus dem Zweiten Weltkrieg.

Skallerup Indlandsklitter (Skallerup Inlandsdünen). Hinter den Klippen verbirgt sich die tragische Geschichte von verlassenen Dörfern nach schweren Verwühungen des 16. – 18. Jahrhunderts. Skallerup Klit Feriecenter wurde 1946 gebaut, um Flüchtlinge aufzunehmen.

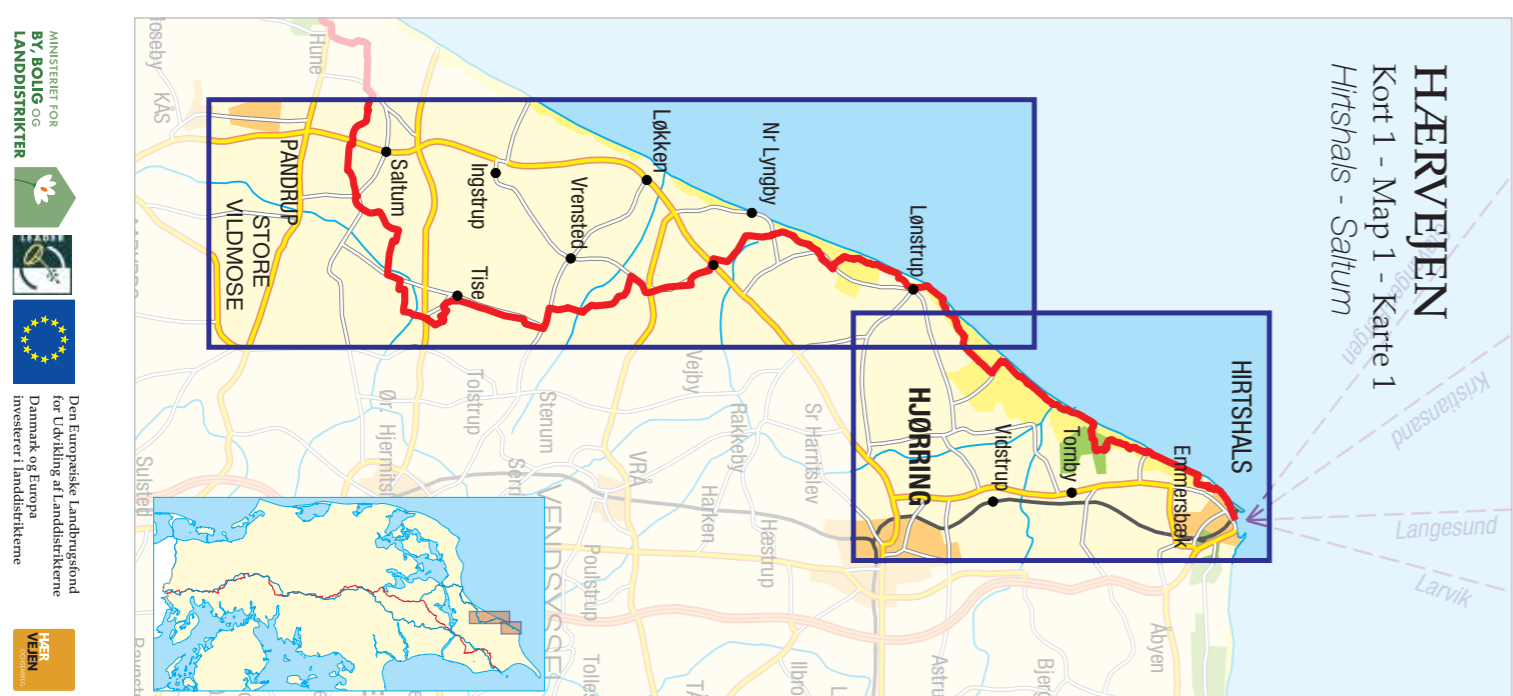
Dünenplantagen halten den Sand fest. Die Verwühungen entlang der Westküste haben seit Jahrhunderten gewütet und Menschen vertrieben, gleichzeitig aber auch neue Landschaften geschaffen. In den Jahren 1880-1930 beplante die dänische Staat den Großteil der heutigen Dünenplantagen im Kampf gegen die Verwühungen. Dies können Sie u.a. bei Tornby, Rubjerg, Blokhus, Tranum, Langdal, Svinkløv und Kollerup erleben.

Flusschlingen. Lebhaft schlängelt sich der Fluss durch Feld und Schilf. Reste von früheren Abflüssen liegen wie abgeschnittene Flusschlingen dahin. Wenn Sie Glück haben, können Sie hier im Frühling und Herbst die "Sort Sol" (Schwarze Sonne) mit Tausenden von Staren erleben.

Vandplasken – eine sehr artenreiche Natur. Der 3 Hektar große, seichte See hat eine der artenreichsten Floren Dänemarks. Die besondere Landschaft und die reiche Vogelwelt können Sie von der Spitze des Hügels Lien oder von den hohen Dünen aus bestaunen.

De Blå Bjerge (Die Blauen Berge). Dänemarks längster Inlandsküstensteilhang Lien zwischen Svinkløv und Tranum wird als "Die Blauen Berge" bezeichnet. Der Steilhang markiert die alte Steinzeitküste. Von "Udsigten" (Die Aussicht) aus haben Sie einen Rundblick auf Jammerbugten (Die Jammerbucht).

Xyenbæk-ådal (Xyenbæk-Flusstal). Xyenbæk zieht tiefe Furchen durch den alten Steinzeitmeeresboden und die Dünenheide. Die tiefen Schluchten des Flussals und das große Schlehedorndickicht schaffen eine ganz besondere Landschaft.

HÆRVEJEN - En guide til vandrere og cyklister - Guide for ramblers and cyclists - Führer für Wanderer und Radler

Hirtshals til Saltum

Kort 1 1:50.000

Rubjerg Fyr, Hirtshals Fyr © VisitHirtshals.dk